Maktabgacha talim tashkilotida bo‘lajak tarbiyachilarda ijodkorlikni rivojlantirish

Shaxnozaxon Nabievna Abdukarimova
Namangan davlat pedagogika instituti

Annotatsiya: Maqolada bo‘lajak tarbiyachilarda maktabgacha yoshdagi bolalarning badiiy va estetik rivojlanishini tashkil etishga tayyorlash muammosiga bag'ishlangan. O‘zbekiston Respublikasida badiiy ta’lim konsepsiyasining asosiy uslubiy jihatlari ochib berilgan. Badiiy ta'lim kontseptsiyasini amalga oshirish sharoitida maktabgacha ta'lim tashkilotlarining bo'lajak o'qituvchilarini tayyorlashdagi ba’zi pozitsiyalar tavsiflanadi.

Kalit so‘zlar: badiiy estetik rivojlanish, konsepsiya, kasbiy rivojlanish, ta’lim tarbiya, jarayon, faoliyat

Development of creativity in future educators in preschool educational organization

Shakhnozakhan Nabievna Abdukarimova
Namangan State Pedagogical Institute

Abstract: The article is devoted to the problem of preparing future preschool teachers for the organization of artistic aesthetic development of preschool children. The main methodological aspects of the concept of art education in the Republic of Uzbekistan are revealed. Some positions of training future educators of preschool educational organizations in the context of the implementation of the concept of art education are characterized. The features of artistic creativity of preschool children are revealed Key words: professional training of future preschool teachers, artistic and aesthetic development of preschool children, the concept of art education, artistic creativity, creativity.

Keywords: creative aesthetic development, concept, professional development, educational process, detail

Qonunchilik palatasi tomonidan 2019-yil 22-oktabrda qabul qilingan “Maktabgacha ta’lim va tarbiya to‘g‘risida”gi qonun Qonunchilik palatasi tomonidan 2019-yil 22-oktabrda qabul qilingan, Senat tomonidan 14-dekabrda ma’qullangan. Ushbu qonunning maqsadi maktabgacha ta’lim va tarbiya sohasidagi munosabatlarni

(cc) BY

tartibga solishdan iborat. Maktabgacha ta’lim va tarbiya to‘g‘risidagi qonun hujjatlari ta’lim va tarbiya ushbu Qonun va boshqa qonun hujjatlaridan iboratdir.

Mavzuning dolzarbligi: Hozirgi davrda talabalarnng bilim olish motivatsiyalarini shakllantiruvchi mexanizmlar va o’gitishning yangi shakl, noan’anaviy metodlari orqali ularning kasbiy ijodkorlikni shakillantirish orqali ta’lim-tarbiya jarayonini boshqarish mexanizmlarini ishlab chiqib amalga joriy etish metodlari mavjud bo’lib, ta’lim-tarbiya samaradorligini yangi sifat bosqchiga ko’tarishga xizmat qiladi.

Ijod - insonning moddiy va ma’naviy ne’matlarni yaratish faoliyatidir.Ijod dastlab inson tasavvurida tugiladi, taaluqli masalalar yuzasidan izlanishlar olib boriladi.

Mavzu bo’icha boshqa olimlar ilmiy asarlari asosida tahlil. Turli mualliflar tomonidan muammolar to’grisidagi ilmiy maqolalar qayd etilgan. Ijodkorlik haqida fikr yuritar ekanmiz, avvalo ijodkorlikning mohiyatini mukammal tahlil qilib olish zarur. Ijodkorlik aytish joiz bo’lsa o’ta murakkab masala sanaladi. Ijodkorlikni rivojlantirish manbalari individual va jamoa o’rtasidagi o’zaro mutanosiblikni o’z ichiga qamrab oladi. M.G.Yaroshevskiy fikricha, ijodkorlik yangilik yaratish demakdir. Uni shunday tushunish kerakki, sub’ektni tasavvurlari yangilanadi va hulq atvori ham yahshilanadi. Bizningcha, ijodkorlikni aniqlashda S.L.Rubinshteyinning fikrlari aniq va lo’nda bayon etilgan.U ijodkor yuksalishi tarixiga yangilik kiritiladi deydi.

Ijodkorlik «qayta shakllantirish» - mavjud shakl unsurlari yordamida yangi shakl yaratish demakdir. Ijodkorlik bir shakldan ikkinchi shaklga o’tqazish - bu jarayonda qoidalarning yangi qolipi, chizmas,i tuzilmalari yuzaga keladi. Ijodkor shaxs qoidalar yaratilishi bilanoq ularga suyangan holda yangi goidalar yaratish ustida ish boshlaydi. M.G.Yaroshevskiy tomonidan berilgan xulosalar diqqatga sazavorligini aytish joiz. Ijodkorlik jarayoniga tizimli munosabat tarkib topadi.

Sharipov ihtirochilikni tegishli idoralar tomonidan patentlar bilan tadiqlanadigan yangi texnik echimni ishlab chiqisha yunaltirilgan. Pedagogikada ijodkorlik nazariyasining asoslarini ishlab chiqish, faoliyat turlarida ijodkorlik jarayonlarinig qonuniyatlarini tadqiq qilishda psixologiya fani beqiyos axamiyat kasb etadi.

Birinchisi I.Ya.Lerner nuqtai nazariga boglik, unga ko’ra, ijod bilan shugullanuvchi kishilarning fazilatlari cherasini o’lchab bo’lmaydi, ular haqida fikr aytish uchun shu faoliyat tabiatini anglamay, unga monand hislatlarni bilmay aniqrogi uning ijodiy faoliyat jarayonlarini o’rganmay turib gap yuritish mumkin emas. Shu munosabat bilan tadqiqotchi ijodiy faoliyatning prosessual chegaralarini ajratib ko’rsatadi.

Xulosa o’rnida shuni aytish mumkinki, oliy ta’lim muassasasi talabalari va o’qituvchilari uchun ijodkorlik kompetentligini rivojlantirishga yo’naltirilgan

(cc) BY

yondashuvning joriy etilishi ta’lim mazmuniga, o’qitish shakliga, usullariga, pedagogik texnologiyalari, nazorat usullariga hamda ta’lim va tarbiya jarayonida talabalar va o’qituvchilar orasidagi munosabatlarida yangiliklar va o’zgarishlar kiritishni talab etadi. Shunga binoan, oliy ta’lim muassasalarida bo’lajak mutaxassislarni o’qitishda ta’limni tashkil etishning mavjud shakllari bo’lgan ma’ruza, amaliy, seminar va laboratoriya mashg’ulotlarini mazmunan yangilash, qo’shimchalar kiritilishi nazarda tutiladi. Ma’ruza darslarini ijodiy va erkin fikrlovchi muammoli ta’lim shaklida, seminar darslarni ijodkorlik sifatlarni shakllantirishga va amaliy mashg’ulotlarda ijodkorlik kompetentlikni integrativ yondashuv asosida rivojlantirishga qaratilgan bo’lishligi kutilayotgan natijaga samarali erishishda maqsadga muvofiq deb hisoblaymiz.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Sharipov Sh.S.Talabalar ixtirochiligini shakllantirishning pedagogic sharoitlari.Dis….ped.fan..nom.-T.2001-140 b

2. Vigotskiy L.S.Izbrannie psixologicheskie issledovaniya.-M.Izd-vo APNR RSSR1956.-s 438-452.

3. Lerner I.Ya.Didakticheskie osnovi metodov obucheniya - M.1981 -s 185

4. Sharipov SH.S. Kasb hunar tizimida o’quvchilar ijodkolik gobiliyatlarini rivojlantirishning uzluksizligi.Monografiya -T.: «fan» 2005-131 b

5. Muslimov N, Usmonboyeva M, Pedagogik kompetentlilik va kreativlik asoslari” moduli boʻʻyicha oʻʻquv-uslubiy qoʻʻllanma. :- Toshkent 2015, 120- bet.

6. Роу А.Дж. Креативное мышление / Пер.с.англ. В.А.Островкого. М.: НТ Пресс, 2007,176 с

7. Асранбаева,М.Основные направления и факторы подготовки детей к социальной жизни в неполных семьях.Ученый XXI века Учредители :Общество с ограниченной ответственностью Коллоквиум, 43-45

8. Асранбаева, М.Х.(2020). IMPROVING MECHANISMS OF PREPARING CHILDREN FOR SOCIAL LIFE IN DISABLED FAMILIES. Theoretical & Applied Science, (12),125-129.

9. Камалова, А. (2021). THE IMPORTANCE OF USING GAME TECHNOLOGY IN THE PROCESS OF EDUCATION. *Экономика и социум*, (3-2), 12-14.

10. қизи Камолова, А. О. (2024). ИСЛОМ ДИНИ ТАЪЛИМОТИДА ТАЪЛИМ-ТАРБИЯ МАСАЛАЛАРИНИНГ ПЕДАГОГИК ФАОЛИЯТДАГИ АМАЛИ АХАМИЯТИ. *Results of National Scientific Research International Journal*, *3*(1), 201-207.

(cc) BY

11. Kamolova, A., & Ergasheva, G. S. Q. (2022). Yosh avlodni tarbiyalashda xalq pedagogikasini manbalarining o'rganishning o ‘rganishning ilmiy-nazariy asoslari. *Science and Education*, *3*(12), 590-592.

12. Kamolova, A. O. Q., & Husaynova, S. I. (2023). O'smirlar o'rtasida axloqsizlikni oldini olishda pedagogik faoliyatning o'ziga xos xususiyatlari. *Science and Education*, *4*(2), 969-972.

13. Nishonova, M. Y., & Kamolova, A. O. (2021). O'SMIRLARGA HUQUQIY BILIM BERISHDA KEYS STADI TEXNOLOGIYASIDAN FOYDALANISH. *Экономика и социум*, (8 (87)), 42-45.

14. Ориббоева, Д. Д., & Мирзаахмедова, Д. М. (2024). Болаларда ижтимоий кўникмаларни ривожлантиришнинг аҳамияти. *Science and Education*, *5*(2), 595-599.

15. Oribboyeva, D. D., & G‘Aniyeva, S. B. Q. (2024). Assertiv xulq shakllanishining o'ziga xosligi. *Science and Education*, *5*(2), 590-594.